

Pr Ene Ergma Riigikogu esimees ap.kk@riigikogu.ee Teie 8.11.2010 nr 1-9/272

Õiguskantsler 17.11.2010 nr 10-2/101804/1006650

Vastus kirjalikule küsimusele

Austatud Riigikogu esimees

Tänan Teid Riigikogu liikme Eiki Nestori esitatud kirjaliku küsimuse edastamise eest.

Riigikogu liikme kirjaliku küsimuse esitamisega seonduvat reguleerivad Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse (RKKTS) §-d 147–148. RKKTS § 147 lõike 1 järgi võib kirjaliku küsimuse esitada õiguskantslerile tema võimkonda kuuluva üksikküsimuse kohta teabe saamiseks. RKKTS § 147 lg 2 lause 1 järgi peab küsimus olema lühike ning võimaldama lühikest vastust. RKKTS § 148 kohaselt vastab küsimuse adressaat küsimusele kirjalikult 10 tööpäeva jooksul selle edastamisest arvates.

Riigikogu liige Eiki Nestor soovib oma kirjalikus küsimuses õiguskantsleri seisukohta selle kohta, kas on sisuliselt õige, juriidiliselt korrektne ja mittediskrimineeriv kaitseväe palgajuhendi alapunkti 56.1. alusel lisatasu maksmise piiramine üksnes Eesti Vabariigis omandatud magistrikraadiga.

Riigikogu liige toob oma küsimuse selgitamiseks välja järgmised asjaolud:

"Avaliku teenistuse seaduse (RT I 1995, 16,228; 2010, 7, 29) § 38 alusel makstakse akadeemilise kraadiga riigiametnikule lisatasu magistrikraadi eest 10% ametipalgast ja doktorikraadi või sellega võrdsustatud kraadi eest – 20% ametipalgast.

Vabariigi Valitsuse 6. juuni 2005. a määruse nr 120 Eesti Vabariigi kvalifikatsioonide ja enne 20. augustit 1991. a antud endise NSV Liidu kvalifikatsioonide vastavus (RT I 2005, 32,241; RT I 2009,2, 7) § 5 alusel loetakse magistrikraadile vastavaks NSV Liidu haridussüsteemis saadud spetsialisti diplom kõrgema kutsekvalifikatsiooni omandamise kohta.

Kaitseväe palgajuhendi alapunkt 56.1 ütleb, et lisatasu 10% ametipalgast makstakse Eesti Vabariigis omandatud magistrikraadi eest."

Selgitan, et minu arusaamise järgi on kirjaliku küsimuse instituudi raames põhjendatud õiguskantslerile esmajoones selliste küsimuste esitamine, mis otseselt seonduvad läbiviidud (sisuline ja menetluslik aspekt) või alustatud menetlustega (menetluslik aspekt). Viimast põhjusel,

et nii õigustloova akti või aktide põhiseaduspärasuse kui ka ombudsmani menetluse raames haldusaktide ja toimingute kiiranalüüs (10 tööpäeva jooksul vastamine) ei võimalda üldjuhul selgitada välja kõiki asja lahendamiseks vajalikke asjaolusid ega kuulata ära akti ettevalmistaja, vastuvõtja ega rakendaja seisukohti. Osapoolte ärakuulamata jätmine ei ole aga kooskõlas hea halduse tavaga, mille järgimise kohustus seob ka õiguskantslerit.

Käesolevaks hetkeks ei ole ma kirjalikus küsimuses kirjeldatud võimaliku probleemi osas ei alustanud ega läbiviinud ühtegi menetlust.

Seadusandja on õigusalaste selgituste andmise korra vastu võtnud märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse, mille kohaselt muu hulgas valitsusasutused annavad selgitusi nende poolt välja töötatud õigusaktide nagu ka nende eelnõude kohta. Seega on kirjaliku küsimuse esitajal võimalik kaitseväe palgakorraldust puudutavates küsimustes pöörduda kaitseministri või kaitseväe juhataja poole (sh ka esitades kirjaliku küsimuse RKTS § 147 lg 1 alusel).

Eeltoodust tulenevalt ei ole mul võimalik esitatud küsimusele sisuliselt vastata.

Osundan siiski sellele, et käesoleval aastal menetlesin mulle esitatud avalduse alusel kaitseväe juhataja 21.01.2009 käskkirjaga nr 120 kinnitatud "Kaitseväe palgajuhendi" punkti 22.1 kaitseväe poolt tõlgendamisega seonduvat. Palgajuhendi p 22.1 järgi diferentseeritakse palka sõjalise kvalifikatsiooni eest 10% ulatuses mh NSV Liidu haridussüsteemis omandatud spetsialisti kõrgema sõjaväelise kutsekvalifikatsiooni eest vähemalt 5-aastase nominaalse õppe korral. Avaldaja leidis mulle saadetud pöördumises, et kaitseväe seisukoht, et ENSV haridussüsteemis (nt sõjalise kateedri läbimine) ei olnud palgajuhendi punktile 22.1 vastavat haridust võimalik omandada, ei ole õige ning rikub võrdsuspõhiõigust. Analüüsisin kaitseväe juhataja selgitusi ning Sihtasutuse Archimedes struktuuriüksuse ENIC/NARIC Keskuse seisukohta, milles märgiti, et tsiviilkõrgkoolides sõjaväelist eriala ei pakutud ja sõjaväelist kõrgemat kvalifikatsiooni ei antud. Analüüsi tulemusena jõudsin seisukohale, et kõnealuse normi rakenduspraktika, mille järgi ei kvalifitseeru kõrgema sõjaväelise kvalifikatsioonina mitte iga sõjaväelise õpetuse läbimine ainekursuse või ainekursuste raames, vaid üksnes selline, mis on saadud kõrgemat sõjaväelist haridust või kvalifikatsiooni pakkunud õppeasutustes (sõjakoolid või sõjaväe akadeemiad) ning mille omandamist tõendab tunnustatud diplom, ei ole mulle teadaolevaid asjaolusid silmas pidades kehtiva õigusega vastuolus.

Tänan Teid veel kord küsimuse edastamise eest ja avaldan kahetsust, et mul ei ole võimalik Riigikogu liikmele otseselt vastata.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder